GAZETA LWOWSKA.

We Srodę | Nro. 19. | 15. Lutego 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

Duchowieństwo, Urzędnicy, korpus Oficerów i mieszkańcy miasta cyrkułowego Stanisławowa złożyli i w tym roku miasto zwyczaynego powinszowania na Nowy rok, summę 92 ZR. 57 kr. w M. K. poświęcaiąc takową Siostrom Miłosierdzia w Maryiampolu. Czyn ten godny naśladowania podaie C. K. Rząd kraiowy do wiadomości publiczney.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

W Frankfurcie w Państwie Kentuky wybuchnął pożar w d. 11. Grudnia w gmachu, w którym Izba prowincyionalnych Reprezentantów odbywała swoie posiedzenie, i tak bardzo spustoszył miasto, że siedziba Rządu prowincyynego iak słychać do innego miasta będzie przeniesioną.

Ameryka Hiszpańska.

Gazety Amerykańskie zawieraią Traktat zaczepny i odporny zawarty między Kolumbiią a Mexykiem. Warunki są te same, co i w traktacie między Kolumbiią a Ameryka środkową, z klauzulą, w którey strony umawiaiące się przyrzekaią nie obowiązywać się do wynagrodzenia, któregoby Hiszpaniia iako cenę za uznanie nowych Rzeczypospolitych żądać chciała.

Minister Spraw Zewnętrznych Zjednoczonych Prowincyy nad rzeką la Plata, uwiadomił Ministra Brazyliyskiego Spraw Zewnętrznych, iż wschodniey bandzie (Montevideo) o którą między obadwóma Państwami toczy się spór, własny Rząd będzie zaprowadzony i uroczyście oświadcza, że wszystkie rozporządzenia, przez które tę prowincyią chciano do Brazylii wcielić, są żadne i nieważne i takowa połączyć się chce z Państwem Rio-de-la-Plata. Wskutek tego Kongres Zjednoczonych Prowincyy Rio-de-la-Plata wyrzekł pod d. 25. Października to wcielenie, i Rząd widzi się być obowiązany starać się o obronę i bezpieczeństwo wspomnionéy prowincyi i przyśpieszyć wyciągnienie woysk Portugalskich z dwóch miast, ponieważ aż dotąd naprożno w sposobie dobrym upominał się u Rządu Brazyliyskiego o oddanie tey prowincyi. Środ tych okoliczności przywrócenie pokoiu zawisło tylko od Brazylii.

Hiszpania.

W Król. Hiszpańskim nadwornym szematyzmie na rok 1826 Infant Don Carlos umieszczony iest iako Wodz naczelny siły lądowey i morskiey a Infant Don Francisco de Paula iako Jeneralny Kapitan woyska, stopień odpowiadaiący godności Marszałka Francuzkiego.

Wiadomość o poddaniu się zamku San Juan de Ulua tem boleśnieysze wrażenie sprawiła w Madrycie, iż się tego niespodziewano, i miano nadzieię, że wyprawa, która d. 25. Września r.z. z Ferrolu wypłynęła, dosyć wczesnie nadeydzie, aby zamek ten, który żegludze i handlowi Mexykańskiemu wielki czynił uszczerbek, na nowo w żywność zaopatrzyć. Okręty zasłaniące ten transport, które w d. 13. Listopada do Puerto-Ricco zawinęły, nie mogły dla burzy stanąć przed poddaniem się zamku. Jeszcze kilka dni a ta ważna twierdza byłaby dla Hiszpanii ocaloną.

Gazety Nowo-Yorkskie, mówią, że Brygadyier Koppinger, za nim poddał San Juan de Ulua, zebrał radę woienną, przekładał wysadzić twierdzę w powietrze i zakopać się pod gruzami oney; atoli większość Oficerów wolała kapitulacyią.

Monitor zawiera list z Madrytu z d. 16. Stycznia: »Dzień dzisieyszy był dniem powszechney radości, z powodu wielkich nadziei iakie sprawia nowa Rada Stanu, którey zakres działalności tak iest rozciągniony, iż obeymuie wszystkie gałęzie zarządu; takowy bowiem odtąd będąc z iednego punktu poruszany, nabędzie w operacyiach swoich zgodności i wspolnego działania, czego mu dotąd niedostawało. Posiedzenia Rady Stanu będą się codziennie odbywały, poczynaiąc się o 10 1/2 godziny przed południem i stosownie do spraw dłużey lub krócey trwać będą. Oprócz tego zaydą i posiedzenia nadzwyczayne, ieżli tego nieprzewidziane okoliczności wymagać będą.— Margrabia Ceralbo, były *Xefe politico* Madrycki pod Kortezami, który skazany był na dwuletnie wygnanie ze stolicy, otrzymał od Króla ułaskawienie reszty kary i mówią, że obeymie ważny urząd w pałacu. — Przeniesienie rezydencyi Dworu do Prado, które w d. 20. Stycznia miało nastąpić

z powodu wielkiego śniegu, który pobyt w Prado mie czyni przyiemnym, zostało odłożone. Od trzech tygodni spoźniaią się tu Francuzkie poczty o 36 i 40 godzin z przyczyny wielkich śniegów w Pireneach.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Powrócili iuż do Londynu P. Kanning z mieszkania wieyskiego Hrabiego Liverpoola i P. Peel ze wsi Hrabiego Verulam gdzie obadwa Ministrowie właściciela odwiedzać ieździli.

Lord Kanclerz prezydował pierwszy raz po długiey chorobie w d. 21. Stycznia w Kingsbench; co iednakże było przyczyną, iż wpadł w recydywę, która sprawia obawę o iego życie.

Wiele gazet Londyńskich twierdzi, że Xiąże Wellington poiedzie z własnoręcznym listem Króla zawieraiącym powinszowanie do Cesarza Rossyyskiego do Petersburga.

Pozwolenie wprowadzenia obcych wyrobów iedwabnych od przyszłego 5go Lipca za opłatą 30pCtu od wartości, sprawia, im bardziey się ten czas zbliża, obawę w fabrykantach iedwabiu. Widząc, że ich prośby do Ministeryium handlowego, aby ten termin był odłożony, okazały się daremne, większa onych część postanowiła całkiem, lub w części zaniechać fabryk, i mnóstwo robotników oddalić; a to z obawy, że nawet przy tak wysokiey opłacie, nie utrzymaią się ze swemi towarami, ieźli iuż nie przeciwko lepszym toć zawsze tańszym obcym wyrobom. — Skutki nowego systematu okażą się teraz może szkodliwszemi dla fabrykantów i kupców iedwabnych towarów, iak gdyby się iuż przywoz rozpoczął, ponieważ wiele kobiet, spodziwaiąc się lepszych i tańszych towarów, ogranicza się naymocniey w sprawunkach; przezco (iak mówią) w samym Londynie ma być nieczynnych 15,000 biednych tkaczów, u których kupcy iedwabnych rzeczy, towary swoie zamawiali, a 18,000 rodzin ma być pozbawionych sposobu do życia.

Francyia.

Król powrócił w d. 28. Stycznia z Delfinem z Rambouillet do Paryża. Dnia 29. w Niedzielę były liczne pokoie w Tuileryiach, po których Król przewodniczył w radzie ministeryialney.

Deputowani obecni w Paryżu (zaledwie 150) mianowali w d. 28. Stycznia przez losy wielką deputacyią do przyięcia Króla przy zagaiaiącem posiedzeniu, i ustanowili tymczasowe bioro. P. Chilhaud de la Rigaudie iest Prezydentem iako starszy wiekiem. Sekretarzami: Hrabia Noailles, de Martainville, Hrabia Vallon i de Maquille.

Pierwsze zgromadzenie wyborcze w Vervins w d. 28. Stycznia żadnego nieuczyniło rezultatu, ponieważ żaden z Kandydatów nie otrzymał zupełney większości głosów. Wyborców było 201; Jenerał Sobestiani miał 83; Xiąże Brancas-Cereste Kandydat ministeryialny 76, i P. Lafitte 37 głosów. W d. 29. przystąpić miano do powtórnego wyboru.

Monitor z d. 20. z. m. zawiera rozporządzenie Król. z d. 15. Stycznia, stanowiące przepis służby dla Sądu kassacyynego w 8 paragrafach i 83 artykułach:

Baron Lajensa, nadzwyczayny Poseł Cesarza Brazyliyskiego, przybył do Paryża.

Z Strasburga donoszą: Pora roku i złe drogi zpoźniły od kilku tygodni dawniey tak dobry bieg poczty do Paryża. Miasto, że goniec przybywał po południu, przychodzi teraz w nocy a niekiedy drugiego dnia rano. Ponieważ poczta Niemiecka niebawi dłużey iak do godziny 10 w nocy, i o tym czasie odchodzić musi, tedy ztąd wypływa, że listy Paryzkie i gazety do Niemiec przeznaczone teraz zwykle o 24 godzin spoźniaią się. Zdaie się, że o tém niewiedzą w południowych Niemczech, gdyż tyle zachodzi skarg o spoźnienie, przypisywane Niemieckim pocztom, które temu bynaymniey niewinne.

Niemcy.

Podług wiadomości z Monachium poiechał w d. 31. z. m. Marszałek polny Xiąże Wrede do Petersburga, aby Cesarzowi Mikołaiowi złożył życzenia Króla Bawarskiego z powodu Jego na tron wstąpienia.

Aby między W. Xięstwem Heskim i Xięstwem Nasauskiem, szczególniey co się dotycze prowincyi Wyższey Hessyi, oddawna istnieiące mieyscowe, graniczne spory i inne nieporozumienia w sposobie dobrym załatwić, wskutek kilkoletnich układów, między Kommissarzami z oboiey strony w d. 1. Maia 1824 mianowanemi, została zawartą główna i uboczna ugoda; które to oba recessa po zatwierdzeniu ich w d. 9. z. m. przez Xięcia Nassauskiego, również W. Xiąże pod 17. t. m. ratyfikował.

Merkury Szwabski zawiera z Baden co następuie: »Chociaż ze strony Badeńskiey będzie wystany Pełnomocnik do maiącey się niebawem zebrać Kommissyi naradczey, w zamiarze przywrócenia stosunków katolickiego Kościoła w protestanckich Państwach południowo-zachodnich Niemiec ze Stolicą Papiezką, wszakże, iak mówią posełstwo onegoż ma się ograniczać na oznaymieniu innym Pełnomocnikom przy Kommissyi, że Rząd oycowski, z uwagi tak nagłey duchowney potrzeby dla znaczney części swoich poddanych,

stał spowodowany oddzielnie z Dworem Rzymskim układać się. W istocie dowiaduiemy się, że JX. Boll będzie dyecezalnym Biskupem licznych katolickich kościołów w W. Xięstwie, i w tey mierze rozpoczęte układy tak dalece są ukończone, iż w skutek takowych spodziewać się należy niebawem obięcia przez tego Prałata nowéy Stolicy Biskupiéy w Freyburgu.

Prussy.

Piszą z Poznania z d. 21. Stycznia: »Instytut dla chorych pod dozorem Sióstr Miłosierdzia w naszem mieście, według nowego uwiadomienia Xiężniczki Ludwiki Pruskiéy, Małżonki Xięcia Radziwiłła, ieszcze z końcem zeszłego roku tak znaczne otrzymał wsparcia, że przez to powiększone wydatki za rok 1825 pokryte zostały.

Rossyia.

Wiadomości z Petersburga z d. 21. Stycznia donoszą: »Dnia 16. t. m. o godz. 3 z południa odwiedził Cesarz z Cesarzową niespodziewanie giełdę. Uprzeymość, z którą Monarcha rozmawiał z kilkoma kupcami, napełniła wszystkich radością.«

Podług wiadomości z d. 22. Stycznia z Petersburga panowała zupełna spokoyność w téy Stolicy panowała. Kommissyia śledcza przez Cesarza ustanowiona, z naywiększą czynnością postępowała w swych pracach. W skutek ostatnich wypadków (o którycheśmy już donosili), przywieziono do Petersburga wiele osób aresztowanych.

Cesarz Jegomość rozkazał zmnieyszyć podatek od wywozu różnych towarów, aby onych wyprowadzenie powiększyć, i razem zalecił niektóre odmiany we względzie wprowadzenia towarów, co z d. 1. (13.) Stycznia 1826 powinno być uskutecznione. Między innemi dozwolono znowu wprowadzać kapelusze słomiane.

Kanclerz Państwa, Hrabia Mikołay Romanzów, od 1807 do 1814 r. Minister Spraw Zewnętrznych, Opiekun nauk i sztuk nadobnych, umarł w Petersburgu ze słabości wieku podeszłego.

Turcyia.

Dostrzegacz Austryiacki umieścił pod napisem: »*Z Konstantynopola d.* 10. *Stycznia**)« następuiący artykuł:

W d. 26. Grudnia odebrała W. Porta przez kilku Tatarów od Kapudana Baszy z obozu pod Messolungą wyprawionych, wiadomość, o znacznych korzyściach nad powstańcami w okolicy Salony na morzu i lądzie odniesionych. Oddział floty Egipskiéy, na który sam Ibrahim Basza z małym korpusem woysk regularnych wsiadł, odpłynął pod sprawą Moharrem Beia, szwagra Wice-Króla Egipskiego, z Patras ku zatoce Lepańckiéy i w zatoce Salony częścią zabrał, częścią zniszczył 27 Greckich mistiksów i kilka mnieyszych woiennych i przewozowych okrętów. Poczém Ibrahim Basza wysadził swoie woysko na ląd i uderzył na Greków, iak sądzą, przez Gourę pod Scala di Salona dowodzonych, i zmusił ich po krwawéy potyczce, opuścić okolice Salony i cofnąć się w kierunku ku Atenom. Po osiągnieniu celu wyprawy, w któréy zdobyto znaczne zapasy żywności, wsiadł Ibrahim Basza na okręty i powrócił do Patras.

Niemniéy znaczna zdobycz, szczególniéy w teraźnieyszém położeniu Messolungi mogąca mieć wpływ na los téy twierdzy, iest znaczny transport pieniędzy, przeznaczony dla tameczněy osady, który Turcy zabrali. Seraskier Reszyd Mehmed uwiadomiony od zbiega z miasta, schwytanego przez forpoczty, że się ten transport pieniędzy zbliża, postawił oddział woyska w okolicy Krienero, dwie godzin drogi od Messolungi, który ów transport pieniędzy wynoszący 1,200 kieś, czyli 600,000 piastrów w gotowiźnie, wraz ze zasłoną zabrał i do obozu Tureckiego odprowadził.

Messolunga zamknięta iest od pierwszych dni Grudnia od morza przez flotę Kapudana Baszy, ze strony północno-zachodniéy przez Seraskiera Reszyd Baszę, zaś ze strony wschodniéy przez woyska, które Ibrahim Basza pod Krionero na ląd wysadził, i W. Porta ma pewną nadzieię, że twierdza ta niebawem się podda. Wieść, która się tu rozeszła była o wzięciu twierdzy Wasiladi, położonéy w lagunach Messolungi nie potwierdziła się. (Patrz poniższe wiadomości z Korfu.)

Na innych punktach woiennych mało co ważnego zaszło w ostatnich czasach. Ipsaryioci i Spezzyioci ciągle byli w zatargach z Hydryiotami, ostatni prawie zupełnie wypowiedzieli posłuszeństwo Rządowi w Napoli di Romania.**) W tém samem

---

*) Wielki śnieg, który upadł w Balkan i wezbranie rzék górnych spoźniły tym razem o kilka dni pocztę z Konstantynopola.

Przyp. Dostrz. Austr.

**) Admirał Miauli, który z samemi okrętami Hydryiockiemi stał na morzu Grecyi Zachodniéy, uskarża się powtórnie w liście swoim z dnia 4go Grudnia (w Gazecie Hydryiockiéy z d. 12. wspomnionego miesiąca), że Ipsaryioci i Spezzyioci nie przybyli. Jednakże „Przyiaciel Ustaw“ czyni nadzieię, iż oddziały okrętów tych wyspiarzy niebawem połączą z Hydryiotami. Podobną nadzieię zawiera także Gazeta powszechna wychodząca w Napoli, któréy Numer 15. z d. 17. Grudnia r. z. odebraliśmy.

Przyp. Do. Aust.

mieście zayść miały roztruchy, z powodu, że nie chciano wypłacić milicyiom zaległego żołdu, i aż za wezwaniem oddziału woysk regularnych zostały uspokoione.

W tuteyszym arsenale pracuią nad uzbroieniem nowéy eskadry, maiącéy się składać z 4 okrętów dwupokładowych, 3 fregat i 10 korwet i brygów. Niedawno posuniono czterdziestu Czauszów i podoficerów na stopień Kapitanów okrętowych i Pod-Kapitanów, i codziennie spodziewaią się przybycia Ibrahima Baszy Braili, który obeymie dowództwo nad woyskiem, maiącém wsiąść na tę eskadrę.

W d. 3. t. m. wypłacono żołd Janczarom, przyczém Królewsko-Niderlandzki Poseł, Baron Zuylen, miał uroczyste posłuchanie u W. Sułtanie i oddał swoie listy wierzytelne.

Następuiącéy nocy, przy silnym powietrze, wybuchnął na niższém przedmieściu Galata ogień, który większą część onegoż, szczególniéy dzielnicę przez obcych rzemieślników i kramarzy zamieszkałą, obrócił w perzynę, i dopiéro w siedm godzin został ugaszony.

— Z Korfu d. 8. Stycznia. —

W d. 6. t. m. odebrał tuteyszy C. K. Jeneralny Zastępca Konzula, przez C. K. bryg Veloce, przybyły w dniach 10 ze Smirny pod Kapitanem Iwanowicz pierwszą wiadomość o nader smutnym zgonie Cesarza Alexandra, i udzielił takowéy zaraz Lordowi Wyższemu Kommissarzowi, Jenerałowi Adam, który otém pierwéy nic nie wiedział. Smutna ta wiadomość doszła publiczności dopiéro d. 8. z Gazety Neapolitańskiéy przez Corriera z Otranto przywieziony.***)

Deszcze od kilku tygodni trwaiące niezmiernie utrudzaią działania Ibrahima Baszy i Seraskiera przeciw Messolundze. Obadwa stoią ieszcze przed tą twierdzą, zaięci mocno przygotowaniem do przedsięwzięcia szturmu.

Dzisiay przybył tu z pod Zante i Messolungi Angielski śloop Chanticleer. Natychmiast rozeszła się tu wiadomość, że w pierwszych dniach tego miesiąca pokazało się znowu blisko 40 Greckich żagli pod Messolungą, w skutek czego Kapudan Basza cofnął się do zatoki Lepanckiéy. — Prawdą zaś iest w téy mierze to, że ślop Angielski, który miał owę wiadomość przywieść, kiedy chciał się zbliżyć do Messolungi, doznał w tém przeszkody od stoiącéy tamże floty Tureckiéy, a zatem powyższe twierdzenie samo upada. Wspomniony atoli C. K. bryg woienny Veloce doniósł, że w d. 4. t. m. na morzu pod Zante po obu stronach wyspy widział blisko 10 Greckich żaglów krążących.

Przez oddalenie się Ibrahima Baszy z Trypolizzy miał Rząd w Napoli wysłać korpus przeciwko owemu miastu. Osławiony były Jenerał Rossarol miał tym dowódzić korpus, którego siłę podaią na 4000 ludzi, lecz nagle umarł, poczem dowództwo onegoż poruczono Anglikowi. Zaledwie rozeszła się tu wiadomość o tey wyprawie, potrzebuiącéy potwierdzenia, a iuż pomimo widocznego niepodobieństwo tuteysi Grecy głosili wzięcie Tripolizzy.

Multany i Wołoszczyzna.

Naynowsze doniesienia z Jass z d. 27. z. m bardzo są zaspokaiaiące o stanie zdrowia w obudwóch Xięstwach. Ciągłe zimno sprawiło w téy mierze zbawienne skutki, tak, że ani w Jassach nikt więcéy, niteż z osób znayduiących się w szpitalu Hlintsy na tę zarazę nie umarł.

Z Fokszan i Galacu równie pomyślne nadchodzą wiadomości. Zdaie się, że w obu tych miastach, iakoteż w Braila powietrze zupełnie utłumione zostało.

***) To urzędowne doniesienie potwierdza na nowo nasze dawnieysze uwagi nad grubą niezgrabnością, z iaką robione są owe artykuły w Dziennikach Francuzkich umieszczone. Okazuie się tu, że ta ważna wiadomość, która według owych artykułów w d. 9. Grudnia do Zante, a nawet do Messolungi nadeyść miała, dópiéro we 4 tygodnie poźniéy była w Korfu ogłoszoną! — Dziennik Rozpraw (czyli bardziéy P. Pouqueville, który dość iasno i wyraźnie mianuie się autorem owych zmyślonych doniesień) nie przestaie swéy ślachetnéy codziennéy roboty, i znowu w artykule z Zante z dnia 2go Stycznia datowanym, pozbierał baśnie o mniemanym głównym szturmie do Messolungi, przypuszczonym przez połączone Turecko-Egipskie woysko w d. 27. Grudnia, o czém, iak i o dawnieyszéy zupełnie zmyślonéy wyprawie Ibrahima Baszy przeciwko Koryntowi, w doniesieniach wiary godnych naymnieyszéy nie ma wzmianki. — Między fałszami, ten artykuł składaiącemi, stoi twierdzenie w oschłych słowach: „Artyleryi Ibrahima kierowali Austryiacy.“ — Że wielu awanturników różnych kraiów kręci się na owéy widowni nędzy, niestety! pewną iest rzeczą. Niemniéy atoli pewna iest, że ani w szeregach Tureckich, ani w Greckich żadnego niemasz Austryiaka. Ztąd mniemanego korrespondenta z Zante, wprost i bezwarunkowo, znowu oskarżamy o umyślne i złośliwe kłamstwo.

Przyp. Do. Au.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Piotra Pillera.